

ikke vilde være saa vanskeligt at føre en Lov igjennem, som dog synes at interessere saa grumme Mange.

Leth: Min Stilling ligeoverfor dette Lovforslag er den, at jeg anser de Hovedprincipper, som deri ere indeholdte, for rigtige, og jeg tror, at en Gjennemførelse af dette Lovforslag, ialtfald med de væsentligste af dets Bestemmelser, vil afhjælpe et længe følt Savn og være et stort Gode for Landet. Det er, betragtet fra dette Standpunkt, at jeg beder de Yttringer, som jeg har at fremkomme med, opfattede. Det er jo naturligt ved et saa stort og saa indgribende Lovforslag, at man maa tro at kunne finde det One og det Andet deri, som bør undergaa en Forandring eller bør bortfalde. Jeg vender mig i saa Henseende først til den Bestemmelse, som indeholdes i Lovforslagets § 10 Nr. 3, og som allerede har været omtalt af flere ærede Talere, nemlig Beskatningen af uproduktivt Bøssøre. Saavidt jeg har været istand til at opfatte den Hovedtanke, som gaar igjennem Lovforslaget, gaar denne blandt Andet ud paa, at der svares en Skat af Indtægten — det er en Indkomstskattelov — og tillige saaledes, at der af den Indtægt, som have af Formue, svares noget Mere end af den Indtægt, som have ved Erhverv. Men det forekommer mig, at det er en herfor fremmed Tanke at beskaffe Formuesgjensstande, som ingen Indtægt bringe, det forekommer mig, at dette ikke ret falder ind under Lovforslagets Hovedsynspunkt. Jeg fulgte med Opmærksomhed den ærede Ordfører for Forslagsstillerne for at høre, hvorledes han vilde begrunde denne Bestemmelse i Lovforslaget. Det var kun en kort Begrundelse, som den ærede Ordfører gav deraf. Hans Ord foreligger jo nu trykte, og de gaa i det Væsentlige ud paa, at der var saa meget mindre Grund til at undtage den uproduktive Formue, som denne i Almindelighed repræsenterer Luxus. Denne Betragtning kom den ærede Ordfører senere tilbage til (Sp. 516), hvor han siger, at, hvad der hører ind under Luxus, utvivlsomt udgjør et berettiget Skatteobjekt. Jeg vilde ikke vige saa særdeles tilbage — om jeg ikke vil tage den fulde Konsekvens deraf — for den Yttring, der gik netop i modsat Retning, nemlig, at, fordi det er Luxusgjensstande, skulle de netop ikke beskattes, og jeg vilde da støtte denne Betragtning derpaa, at jeg veed ikke bedre, end at det, Arbejderen væsentlig lever af og væsentlig faar sin Fortjeneste ved, det er den Luxus, som de mere Velhavende og de Rigere, efter alle de Gradationer, der kunne være i disse Klasser med Hensyn til

deres Formuesforholds Udvikling og Anvendelse, tillade sig. Det kan være et meget uifkært Begreb, hvad der overhovedet hører til Luxus, hvad der er en Luxusgjensstand. Jeg veed ikke, om Noget vilde anse en simpel Træbænk for en Luxusgjensstand i Sammenligning med at sidde paa en Sten, men dersom man paa Bænken lægger et Hynde for at sidde paa det, bliver det strax Luxus. Udbanner man en Bænk til en smuk, poleret Stol, er det endnu større Luxus; gaar man videre til den bløde, udpolstrede Sænestol, er Luxusen endnu større. Men disse Ting forarbejdes af Arbejderne; det er for en stor Del disse Ting's Tilvebringelse, som staffer de forskjellige Haandværkere Næring. Lad os tage Smedkere, Sadelmagere, Bliffenslagere og, kort sagt, gaa den hele Række af Haandværkere igjennem, saa træffer man jo, naar man gaar ind i en velmøbleret Stue, et rigt Hus, alle disse Gjenstande, som komme fra disse Haandværkere, som de have forarbejdet og have tjent Penge ved. Det forekommer mig altsaa, at det ikke kunde være ønskeligt at gjøre noget Skridt, som kunde have den Indflydelse, at Arbejdet aftog, og derved de Arbejdendes Fortjeneste blev mindre — selvfølgelig under Forudsætning af, at Luxusen holdes indenfor saadanne Grændser, at der ellers af andre Grunde ikke kan være Noget at indvende derimod. Der staar iblandt de Ting, som ere nævnte som uproduktive i § 10, Nr. 3: Bøger. Jeg tror, at det i og for sig er nyttigt og ønskeligt, naar Noget vil anvende sine Penge til at købe gode Bøger og gjøre sig bekendt med deres Indhold, og at det ogsaa vilde være ønskeligt, om han kunde opbevare dem, saa at Andre kunde nyde godt deraf, og han selv leilighedsvis opfriske det Læste. Men naar man samler saadanne Bøger paa en Hylde, skal man jo efter Lovforslaget betale Skat af, at de staa der. Det forstaar sig nu af sig selv, at det langt fra har været de ærede Forslagsstilleres Mening — det har ligget ganske udenfor deres Tanker —, at sætte en Præmie paa, at man laver Tidibus'er af fine Bøger, gjør dem til Makulatur istedetfor at opbevare dem; men en saadan Indvending kan jo gjøres. — Jeg kommer nu til nogle andre Objekter, som staae nævnte i Nr. 3 af § 10: Redskaber og Kreaturer. Det er et stort Spørgsmaal — lad mig vende mig til Landbosforholdene — om en Mand, en Landmand altsaa, har Raad til at holde flette Redskaber og flette Kreaturer. Den Mand, som sidder med sin Gaard gjældfri og kun har Saa at forsørge foruden sig selv, kan have Raad til at drive sin Gaard paa en magelig eller, om man saa vil, skjodesløs,